

95/14

Kontrolní závěr z kontroly využívání finančních prostředků státního rozpočtu vynakládaných na protiradonová opatření

Zařazení kontrolní akce využívání finančních prostředků státního rozpočtu vynakládaných na protiradonová opatření do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1995 schválilo Kolegium Úřadu pod číslem 95/14.

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících Odboru životního prostředí a výstavby a dále Oblastních odborů Úřadu v Berouně, Mladé Boleslavi, Kutné Hoře, Liberci, Sokolově, Pardubicích, Hradci Králové, Strakoncích a Třebíči u těchto kontrolovaných osob:

- A. Ministerstva financí (dále jen "MF");
- B. Ministerstva životního prostředí (dále jen "MŽP");
- C. Okresních úřadů (dále jen "OkÚ"):

Benešov, Kolín, Praha-západ, Liberec, Semily, Mladá Boleslav, Karlovy Vary, Strakonice, Trutnov, Žďár nad Sázavou, Třebíč, Chrudim, Ústí nad Orlicí, Příbram a Kladno;

- D. Magistrátu hlavního města Prahy, obcí zastoupených obecními úřady (dále jen "OÚ") a městskými úřady (dále jen "MěÚ"):

Bystřice (okr. Benešov), Maršovice (okr. Benešov), Svojsice (okr. Kolín), Přišimasy, Horní Kruty, Chrástava, Český Dub, Dlouhý Most, Bakov nad Jizerou, Mnichovo Hradiště, Poděbrady, Mladá Boleslav, Bezno, Jáchymov, Strakonice, Mečichov, Volyně, Blatná, Horní Maršov, Mostek (okr. Trutnov), Radvanice (okr. Trutnov), Nové Město na Moravě, Osová Bítýška, Třebíč, Trnava (okr. Třebíč), Pyšel, Králíky, Albrechtice (okr. Ústí nad Orlicí), Záchlumí (okr. Ústí nad Orlicí), Čenkovice, Orličky, Lichkov a Počepice

a dalších příjemců dotace:

Okresní stavební bytové družstvo (dále jen "OSBD") Mladá Boleslav, Vodovody a kanalizace, a. s., Jablonné nad Orlicí a Odborný léčebný ústav na Pleši.

Kontrolní akce byla zahájena v dubnu 1995 s termínem ukončení v říjnu 1995.

Cílem kontroly bylo prověřit rozdělení a užití finančních prostředků státního rozpočtu z hlediska účelnosti a hospodárnosti jejich použití při odstraňování radonové zátěže obyvatelstva.

Námítky proti kontrolním protokolům podané kontrolovanými osobami byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících. O odvoláních proti rozhodnutí o námítkách, která podaly OkÚ Ústí nad Orlicí, OkÚ Benešov a Magistrát hlavního města Prahy, senát rozhodl usnesením ze dne 27. 11. 1995.

S e n á t N K Ú (ve složení: Ing. Josef Pohl - předseda, JUDr. Jiří Drábek, MVDr. Rudolf Něme-

ček, Ing. Petr Skála a Ing. Ladislav Zeman - členové) na svém zasedání dne 27. 11. 1995

s c h v á l i l usnesením č. 95/14/174 kontrolní závěr v tomto znění:

I.

Systematické financování protiradonových opatření vycházelo z usnesení vlády ČR č. 150 ze dne 23. 5. 1990, k řešení problematiky ochrany skupin obyvatelstva před radonem a zářením gama ze stavebních materiálů a z podloží budov. V prosinci 1993 přijala vláda ČR k řešení této problematiky usnesení č. 709 ze dne 15. 12. 1993, k ochraně obyvatel před ozářením z radonu a dalších přírodních radionuklidů, které současně zrušilo usnesení vlády č. 150 ze dne 23. 5. 1990.

Vláda ČR v usnesení č. 709 ze dne 15. 12. 1993 souhlasila s poskytováním státního příspěvku na protiradonová opatření ve stávajících obytných budovách a na rozdíl od usnesení vlády ČR č. 150 ze dne 23. 5. 1990 s poskytováním státního příspěvku na protiradonová opatření ve školských zařízeních a při odstraňování radonu z vody ve veřejných vodovodech. Vláda ČR současně uložila MF vydat směrnici, jež by nahradila Směrnici MF ČR č. j. 122/25 883/1991, upravující financování protiradonových opatření odsouhlasených usnesením vlády ČR č. 150 ze dne 23. 5. 1990. Dále bylo usnesením vlády ČR č. 709 ze dne 15. 12. 1993 uloženo MŽP, aby zabezpečilo činnost Meziresortní radonové komise (dále "MRK") podle jejího statutu.

Kontroly provedené na úrovni příslušných ústředních orgánů byly zaměřeny zejména na systém financování v roce 1994, kdy bylo vykázáno uvolnění prostředků státního rozpočtu ve výši 231 mil. Kč.

Kontroly provedené na vybraných okresních úřadech, v obcích a u dalších příjemců se zaměřily zejména na využití prostředků státního rozpočtu určených na protiradonová opatření v obytných budovách v roce 1994 a protiradonová opatření mimo obytné budovy realizovaná od roku 1991.

II.

A. Ministerstvo financí

1. Problematika Směrnice MF ČR č. j. 122/67 321/1993, o financování radonového programu

- a) MF se neřídilo ustanovením bodů III.1.a), III.1.b) usnesení vlády ČR č. 42 ze dne 20. 2.

1991, o Věstníku vlády České republiky pro okresní úřady a orgány obcí a o zabezpečení koordinace a přípravy směrnic (instrukcí) ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy týkajících se okresních úřadů a orgánů obcí na úseku výkonu státní správy, které stanoví:

"Vláda ... III. ukládá

1. ministrům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy

a) učinit v resortech opatření k důslednému dodržování schválených zásad uvedených v přílohách č. 1 a 2 k tomuto usnesení,

b) uveřejňovat ve Věstníku vlády každoročně k 31. prosinci aktualizované seznamy platných obecně závazných právních předpisů a směrnic (instrukcí) vydaných na úseku jejich působnosti, týkajících se činnosti okresních úřadů a orgánů obcí, ..."

MF porušilo ustanovení bodu I. (1) přílohy č. 1 usnesení vlády ČR č. 42 ze dne 20. 2. 1991, které stanoví:

"Ve Věstníku vlády České republiky pro okresní úřady a orgány obcí ... jsou ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy ... povinny uveřejňovat směrnice (instrukce) vydávané v souladu s § 7 a § 17, písm. a) zákona ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, a § 21, odst. 2 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení) ..."

O d ů v o d n ě n í:

MF vypracovalo materiál nazvaný Směrnice MF ČR č. j. 122/67 321/1993, o financování radonového programu, (dále jen "Směrnice") a rozeslalo jej okresním úřadům dopisem v prosinci 1993. Směrnice, která byla vydána v souladu s § 7, § 17 písm. a) zákona ČNR č. 425/1990 Sb., v platném znění, a § 21 odst. 2 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., v platném znění, nebyla minimálně do května 1995 uveřejněna ve Věstníku vlády České republiky pro okresní úřady a orgány obcí (dále jen "Věstník vlády").

Usnesení vlády ČR č. 42 ze dne 20. 2. 1991 v bodu I.(2) přílohy č. 1 stanoví: *"Uveřejnění směrnic (instrukcí) ve Věstníku vlády je podmínkou jejich platnosti."* Směrnice nebyla minimálně do května 1995 uveřejněna ve Věstníku vlády, a proto podle bodu I.(2) přílohy č. 1 usnesení vlády ČR č. 42 ze dne 20. 2. 1991 nenabyla platnosti.

b) MF se neřídilo ustanovením bodu II.1. usnesení vlády ČR č. 709 ze dne 15. 12. 1993, které stanoví:

"Vláda ... II. ukládá

1. ... ministru financí ... vydat směrnici s účinností od 1. ledna 1994, která vymezí jednoznačná krite-

ria pro poskytování státních příspěvků na protiradonová opatření ..."

O d ů v o d n ě n í:

Tím, že MF nevydalo platnou směrnici pro okresní úřady a orgány obcí na úseku výkonu státní správy, se neřídilo bodem II.1. usnesení vlády ČR č. 709 ze dne 15. 12. 1993.

c) MF porušilo ustanovení § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění, které stanoví:

"Ministerstva pečují o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti České republiky; připravují návrhy zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů; dbají o zachování zákonnosti v okruhu své působnosti a činí podle zákonů potřebná opatření k nápravě."

O d ů v o d n ě n í:

MF svěřilo MRK Směrnicí mj. následující pravomoci:

- MRK odsouhlasí rozdělení finančních prostředků k realizaci radonového programu na jednotlivé okresní, magistrátní úřady;
- MRK odsouhlasí výši finančního příspěvku na protiradonová opatření v jednotlivých školách, vodovodech a v dalších objektech mimo obytné budovy;
- MRK rozhoduje o výkupu objektů z ryncholeckého škvárbetonu.

K výše uvedeným úkolům nebyla MRK oprávněna, neboť v jejím statutu je uvedeno, že pouze doporučuje rozdělení finančních prostředků na ozdravná protiradonová opatření a v případě problematiky ryncholeckého škvárbetonu koordinuje její řešení, včetně posuzování žádostí občanů o výkup předmětných objektů.

Směrnice umožňuje čerpat finanční prostředky státního rozpočtu, aniž by MF rozhodovalo o konkrétním účelu jejich použití.

MF přeneslo na MRK (poradní orgán MŽP) pravomoci, které jsou dle zákona ČNR č. 2/1969 Sb. v jeho působnosti, a dále zmocnilo MRK k činnosti, ke které není oprávněna ze svého statutu. V průběhu kontrolovaného období MF o žádostech nerozhodovalo.

d) MF porušilo ustanovení § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), které stanoví:

"K zabezpečení plynulého hospodaření a řádného plnění závazků lze obecně závazným právním předpisem stanovit odchylky od časového a účelového použití rozpočtových prostředků."

O d ů v o d n ě n í:

V čl. 10 Směrnice je mj. uvedeno: *"Do finančního vypořádání na příslušný rok budou jako vratky státního rozpočtu zařazeny pouze fin. prostředky, na které nejsou uzavřeny dohody s občany nebo nebyly převedeny do fondu rezerv a rozvoje ve smyslu výše uvedeného."*

Čerpání či použití prostředků státního rozpočtu je dáno jejich vyplacením a nikoliv uzavřením dohod s občany či SBD nebo jejich převedením do fondu rezerv a rozvoje.

MF v čl. 10 Směrnice stanovilo odchylky od časového použití rozpočtových prostředků. Směrnice však není obecně závazným právním předpisem ve smyslu zákona ČNR č. 545/1992 Sb., o Sbírce zákonů České republiky.

e) MF článkem 10 Směrnice připustilo, aby okresní úřady při jeho dodržení porušily ustanovení § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví: *"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."*

O d ů v o d n ě n í:

Postup, kdy okresní úřady nepoužijí prostředky státního rozpočtu v daném rozpočtovém roce a nevykážou je jako vratku do státního rozpočtu republiky, a tedy rozpočtové prostředky nejsou zúčtovány se státním rozpočtem, je v rozporu s § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb.

Na základě čl. 10 Směrnice nebyly zúčtovány se státním rozpočtem republiky roku 1994 prostředky státního rozpočtu roku 1994 a minulých let v celkové výši 88 921 984,- Kč; z toho prostředky, na něž byly uzavřeny dohody s občany a SBD, v celkové výši 49 063 125,- Kč a prostředky převedené na základě čl. 10 Směrnice do fondu rezerv a rozvoje v celkové výši 39 858 858,- Kč. Uvedené údaje byly získány zpracováním příloh finančního vypořádání roku 1994 okresních úřadů nazvaných "Finanční vypořádání prostředků poskytnutých na radonový program".

2. Financování protiradonových opatření v roce 1994

a) Státní závěrečný účet České republiky za rok 1994 v části týkající se výdajů kapitoly 398 - Všeobecná pokladní správa uvádí:

"V rámci prostředků pro místní rozpočty bylo mj. použito: ...

- na protiradonová opatření 231 mil. Kč ..."

Z celkové uvolněné částky v roce 1994 ve výši 231 000 000,- Kč MF rozdělilo okresním úřa-

dům na protiradonová opatření částku ve výši 225 873 320,- Kč. MF dále rozdělilo zbylé prostředky státního rozpočtu (tj. 5 126 680,- Kč) na pomoc stavebníkům (bývalým majitelům domů START) ve výši 431 680,- Kč a mimo místní rozpočty na výzkumné projekty MRK (4 695 000,- Kč). MF předepsalo okresním úřadům při finančním vypořádání roku 1994 vrácení nepoužitých finančních prostředků ve výši 11 608 400,- Kč.

V části návrhu státního závěrečného účtu týkající se prostředků na protiradonová opatření pro místní rozpočty za rok 1994 MF neodečetlo od celkové rozdělené částky částku předepsanou okresním úřadům k vrácení a prostředky poskytnuté na výzkumné projekty MRK, a tím tento návrh neobsahuje správné údaje o hospodaření s rozpočtovými prostředky uvolněnými na protiradonová opatření, přestože ustanovení § 16 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb. stanoví:

"Státní závěrečný účet republiky obsahuje výsledky ročního hospodaření s prostředky státního rozpočtu republiky."

b) MF porušilo ustanovení § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

Současně MF porušilo ustanovení § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"K zabezpečení plynulého hospodaření a řádného plnění závazků lze obecně závazným právním předpisem stanovit odchylky od časového a účelového použití rozpočtových prostředků."

O d ů v o d n ě n í:

MF rozdělilo částku 4 695 000,- Kč Centru hygieny záření Státního zdravotního ústavu na přístrojové vybavení, Krajské hygienické stanici Hradec Králové na realizaci projektů týkajících se snižování rizika ozáření z radonu, Ústavu hygieny práce Uranového průmyslu Příbram na zabezpečení bezplatného radonového screeningu a Českému geologickému ústavu na výzkum radonového rizika v České republice.

MF rozdělením prostředků státního rozpočtu na výše uvedené účely poskytlo tyto prostředky v rozporu s předem stanoveným okruhem potřeb (protiradonová opatření, tj. vlastní odstraňování radonu ze zatížených objektů a z vody).

Tím MF porušilo § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb. z hlediska účelu použití prostředků.

MF u částky 4 695 000,- Kč změnilo účel použití písemným sdělením. Vzhledem k tomu, že písemné sdělení MF není obecně závazným právním předpisem ve

smyslu zákona ČNR č. 545/1992 Sb., MF porušilo § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb.

c) MF postupovalo při uvolňování prostředků na protiradonová opatření roku 1994 nehospodárně.

O d ů v o d n ě n í:

Jak vyplývá ze zpracovaných příloh finančního vypořádání roku 1994 okresních úřadů nazvaných "Finanční vypořádání prostředků poskytnutých na radonový program", nebyly zúčtovány se státním rozpočtem republiky prostředky státního rozpočtu roku 1994 ve výši minimálně 87 702 929,- Kč, tj. cca 39 % ze všech poskytnutých prostředků okresním úřadům. Z prostředků rozdělených okresním úřadům v roce 1994 nebylo včetně vratek (11 608 400,- Kč) vyčerpáno minimálně 99 311 329,- Kč, tj. cca 44 % ze všech poskytnutých prostředků okresním úřadům v roce 1994.

Souhlasem s finančním vypořádáním okresních úřadů vycházejícím ze zásad Směrnice MF umožnilo ponechat prostředky státního rozpočtu roku 1994 ve výši minimálně 87 702 929,- Kč na účtech okresních úřadů po dobu dvou let, případně po dobu neurčitou.

Ve státním rozpočtu na rok 1994 bylo na realizaci protiradonových opatření vyčleněno 150 000 000,- Kč. MF zvýšilo tuto částku na celkem 231 000 000,- Kč. Nejvyšší nárůst byl uskutečněn v říjnu 1994, a to o částku ve výši 64 710 000,- Kč, kterou MF rozdělovalo mezi 32 okresní úřady. Z ní bylo okresními úřady v roce 1994 použito celkem 14 028 988,- Kč, což je pouze cca 22 % tohoto zvýšení.

MF navýšilo objem uvolněných prostředků na protiradonová opatření roku 1994 na neúměrně vysokou částku. Stav, kdy prostředky státního rozpočtu jsou deponovány na účtech okresních úřadů (doba do dvou let, případně doba neurčitá), není efektivním využíváním prostředků státního rozpočtu.

3. Namátková kontrola spisů MF týkajících se radonového programu

a) MF porušilo ustanovení § 24 zákona ČNR č. 2/1969 Sb., v platném znění, které stanoví:

"Ministerstva pečují o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti České republiky; připravují návrhy zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů; dbají o zachování zákonnosti v okruhu své působnosti a činí podle zákonů potřebná opatření k nápravě."

O d ů v o d n ě n í:

MF zmocnilo MRK (poradní orgán MŽP), aby promíjela odvody částek ve výši 50 % příjmů z realizovaného prodeje vykoupených domů START včetně souvisejícího pozemku do státního rozpočtu v případech, že obec tuto částku použije na realizaci radonového programu nebo jiných ekologických akcí.

MF zmocnilo MRK k činnosti, ke které není oprávněna ze svého statutu. Posuzování, zda hradit ekologickou výstavbu (vodovody, plynofikace, kanalizace apod.) z prostředků, jež jsou na základě Metodického pokynu MF ČR č. j. 122/1248/1992 příjmem státního rozpočtu, MRK nepřislouží. MRK zároveň není oprávněna promíjet povinnost odvodu finančních prostředků do státního rozpočtu.

Výše prostředků, jejichž odvod byl na základě zmocnění MF prominut a MRK byl dán souhlas s jejich použitím mimo radonový program, činí za období cca 4 měsíců minimálně 1 038 502,- Kč.

MF přeneslo na MRK pravomoci, které jsou dle zákona ČNR č. 2/1969 Sb., v platném znění, v jeho působnosti, a navíc zmocnilo MRK k činnosti, ke které není oprávněna ze svého statutu.

Tím MF nepečovalo o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti České republiky.

b) MF porušilo ustanovení § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

Současně MF porušilo ustanovení § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"K zabezpečení plynulého hospodaření a řádného plnění závazků lze obecně závazným právním předpisem stanovit odchylky od časového a účelového použití rozpočtových prostředků."

O d ů v o d n ě n í:

MF dopisy adresovanými v roce 1994 MěÚ Jáchymov schválilo čerpání ve výši 4 368 000,- Kč na stavební práce u tří rekonstruovaných městských domů mimo protiradonová opatření a čerpání ve výši 770 000,- Kč na bourací a přípravné práce u několik let nepoužívaného objektu, obojí z prostředků státního rozpočtu určených na protiradonová opatření.

Tím MF schválilo použití prostředků státního rozpočtu v rozporu s předem stanoveným okruhem potřeb a porušilo § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb. z hlediska účelu.

MF dále udělilo dopisy souhlas, aby OkÚ Žďár nad Sázavou, OkÚ Svitavy, Magistrát hlavního města Prahy a MěÚ Jáchymov nevyčerpané prostředky státního rozpočtu poskytnuté na protiradonová opatření v letech 1991 - 1994 v celkové výši 1 660 495,- Kč použily na financování protiradonových opatření v jiném než příslušném rozpočtovém roce.

Tím, že MF stanovilo odchylky od účelového časového použití rozpočtových prostředků dopisy a nikoliv obecně závazným právním předpisem ve smyslu záko-

na ČNR č. 545/1992 Sb., porušilo § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb.

4. MF porušilo ustanovení § 21 zákona ČNR č. 2/1969 Sb., v platném znění, které stanoví:

"Ministerstva se ve veškeré své činnosti řídí ústavními a ostatními zákony a usneseními vlády."

Současně MF porušilo ustanovení § 24 zákona ČNR č. 2/1969 Sb., v platném znění, které stanoví:

"Ministerstva pečují o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti České republiky; připravují návrhy zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů; dbají o zachování zákonitosti v okruhu své působnosti a činí podle zákonů potřebná opatření k nápravě."

O d ů v o d n ě n í:

MF se při své činnosti neřídilo ustanoveními § 5 odst. 2 a § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., bodu III.1.a) a bodu III.1.b) usnesení vlády ČR č. 42 ze dne 20. 2. 1991 a bodu II.1. usnesení vlády ČR č. 709 ze dne 15. 12. 1993.

B. Ministerstvo životního prostředí

MŽP zřídilo Meziresortní radonovou komisi jako svůj poradní orgán. MŽP stanovilo ve Statutu MRK mezi hlavními úkoly MRK doporučovat rozdělení finančních prostředků na ozdravná protiradonová opatření podle zásad daných Směrnicí MF ČR č. j. 122/25 883/1991 v roce 1993 a podle zásad přepracované směrnice MF pro další roky. Touto přepracovanou směrnicí se stala Směrnice MF ČR č. j. 122/67 321/1993 ze dne 22. 12. 1993.

Uvedené směrnice nebyly uveřejněny ve Věstníku vlády a vzhledem k příslušným ustanovením usnesení vlády ČR č. 42 ze dne 20. 2. 1991 nenabývaly platnosti.

MRK ovlivňovala účel a výši čerpaných prostředků státního rozpočtu nikoliv doporučením, ale souhlasem. Souhlas s žádostmi o čerpání prostředků státního rozpočtu na určitý účel udělovala přímo dopisy okresním úřadům, aniž by její postup byl potvrzen odpovědným ústředním orgánem státní správy.

MRK je poradním orgánem MŽP a nenáleží jí výkon působnosti ústředního orgánu státní správy.

MŽP nezajistilo uvedení činnosti svého poradního orgánu do souladu s jeho statutem, obecně závaznými právními předpisy a usneseními vlády. MŽP si ve Statutu MRK nevytvořilo účinné nástroje pro operativní zásah do činnosti MRK v případech, kdy její postup bude v rozporu se statutem případně s obecně závaznými právními předpisy.

C. Okresní a magistrátní úřady

1. OkÚ Kolín, OkÚ Praha-západ, OkÚ Liberec, OkÚ Karlovy Vary, OkÚ Strakonice a OkÚ Třebíč porušily z hlediska účelu ustanovení § 11 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Strakonice poskytl z prostředků státního rozpočtu roku 1991 částku ve výši 1 026 962,- Kčs, která byla MF ČR účelově určena na odstranění radonu z veřejných vodovodů, obci Mečichov na výstavbu nového obecního vodovodu.

OkÚ Kolín převedl bez souhlasu MF prostředky státního rozpočtu roku 1993 určené na protiradonová opatření v obytných budovách ve výši 249 055,- Kč obci Horní Kruty za účelem odstranění radonu z vodního zdroje.

OkÚ Liberec uhradil z prostředků státního rozpočtu roku 1993 určených na protiradonová opatření náklady na mapu radonového rizika ve výši 10 000,- Kč bez souhlasu MF.

OkÚ Praha-západ použil prostředky státního rozpočtu roku 1994 ve výši 366 062,- Kč určené účelově na protiradonová opatření na tvorbu zdrojů vlastního rozpočtu roku 1994.

OkÚ Karlovy Vary, který byl investorem stavby "Rekonstrukce muzea Jáchymov", převedl na účet sdružených prostředků u MěÚ Jáchymov na financování protiradonových opatření při rekonstrukci muzea v Jáchymově z prostředků státního rozpočtu roku 1994 určených na protiradonová opatření částku 2 043 418,- Kč. Financující orgán stanovil na protiradonová opatření muzea v Jáchymově částku 2 000 000,- Kč. OkÚ tedy převedl o 43 418,- Kč více.

OkÚ Třebíč převedl z prostředků státního rozpočtu roku 1994 určených na protiradonová opatření ve škole v obci Tasov částku 535 710,- Kč. Financující orgán stanovil na protiradonová opatření v této škole částku 523 740,- Kč. OkÚ tedy převedl o 11 970,- Kč více.

OkÚ Třebíč uhradil z prostředků státního rozpočtu roku 1994 určených na protiradonová opatření bez právního důvodu částku ve výši 8 511,- Kč (dvakrát uhrazená částka za projekt).

2. OkÚ Mladá Boleslav, OkÚ Karlovy Vary, OkÚ Žďár nad Sázavou, OkÚ Příbram, OkÚ Kladno, OkÚ Třebíč a OkÚ Ústí nad Orlicí porušily (z hlediska času použití dotace) ustanovení § 11 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Mladá Boleslav způsobil, že částka ve výši 461 140,- Kč určená na protiradonová opatření roku 1993 byla použita v roce 1994.

OkÚ Karlovy Vary, OkÚ Žďár nad Sázavou, OkÚ Příbram, OkÚ Kladno, OkÚ Třebíč a OkÚ Ústí nad Orlicí použily nevyčerpané prostředky státního rozpočtu roku 1994 v roce 1995, tj. v jiném rozpočtovém roce, a to:

- OkÚ Karlovy Vary ve výši 681 364,- Kč;
- OkÚ Žďár nad Sázavou ve výši 1 253 329,- Kč;
- OkÚ Příbram ve výši 2 589 312,- Kč;
- OkÚ Kladno ve výši 5 910 283,- Kč;
- OkÚ Třebíč ve výši 2 770 053,- Kč;
- OkÚ Ústí nad Orlicí ve výši 1 919 588,- Kč.

3. OkÚ Benešov, OkÚ Praha-západ, OkÚ Semily, OkÚ Mladá Boleslav, OkÚ Karlovy Vary, OkÚ Strakonice, OkÚ Trutnov, OkÚ Žďár nad Sázavou, OkÚ Třebíč, OkÚ Příbram, OkÚ Kladno a OkÚ Ústí nad Orlicí porušily ustanovení § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví: *"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmíněk stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."*

Současně OkÚ Praha-západ porušil ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, které stanoví:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků ..."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Praha-západ převedl finanční prostředky státního rozpočtu roku 1993 v celkové výši 6 291 043,- Kč na účet vlastníků ozdravovaných objektů, nezabezpečil si možnost jejich kontroly a zúčtoval prostředky státního rozpočtu roku 1993 jako vyčerpané, přestože neznal výši jejich skutečného čerpání.

OkÚ Strakonice při ročním zúčtování prostředků státního rozpočtu určených na protiradonová opatření roku 1992 nezúčtoval částku ve výši 241 000,- Kčs se státním rozpočtem a ponechal ji ve fondu rezerv a rozvoje do 20. 6. 1995, kdy ji poukázal na vyrovnávací účet státního rozpočtu.

OkÚ Benešov, OkÚ Semily a OkÚ Mladá Boleslav nevyčerpané prostředky státního rozpočtu roku 1993

vykázaly jako vyčerpané a nikoliv jako vratku do státního rozpočtu republiky, a to:

- OkÚ Benešov ve výši 673 337,- Kč;
- OkÚ Semily ve výši 56 995,- Kč;
- OkÚ Mladá Boleslav ve výši 461 140,- Kč.

Kontrolované OkÚ vykázaly nevyčerpané prostředky státního rozpočtu roku 1994 na protiradonová opatření jako vyčerpané a nikoliv jako vratku do státního rozpočtu republiky, a to:

- OkÚ Benešov ve výši 9 971 404,- Kč;
- OkÚ Praha-západ ve výši 1 237 913,- Kč;
- OkÚ Semily ve výši 235 499,- Kč;
- OkÚ Mladá Boleslav ve výši 1 938 448,- Kč;
- OkÚ Karlovy Vary ve výši 1 315 550,- Kč;
- OkÚ Strakonice ve výši 1 013 461,- Kč;
- OkÚ Trutnov ve výši 3 314 207,- Kč;
- OkÚ Žďár nad Sázavou ve výši 2 646 053,- Kč;
- OkÚ Třebíč ve výši 6 528 458,- Kč;
- OkÚ Příbram ve výši 8 896 346,- Kč;
- OkÚ Kladno ve výši 5 910 283,- Kč;
- OkÚ Ústí nad Orlicí ve výši 2 436 578,- Kč.

OkÚ Karlovy Vary, který byl investorem stavby "Rekonstrukce muzea Jáchymov", nezúčtoval nevyčerpané prostředky státního rozpočtu roku 1994 určené na protiradonová opatření v muzeu Jáchymov ve výši 766 291,- Kč se státním rozpočtem.

4. OkÚ Kladno porušil ustanovení § 4 odst. 1 písm. f) zákona ČNR č. 576/1990 Sb., v platném znění, které stanoví:

"Příjmy státního rozpočtu republiky zahrnují, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak: ...

f) výnosy ze státního majetku, ..."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Kladno neodvedl část výnosu z prodeje státního majetku (prodej okresním úřadem vykoupených domů START včetně pozemků) ve výši 1 078 562,- Kč do státního rozpočtu roku 1994.

5. OkÚ Kladno porušil ustanovení § 7 zákona ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, v platném znění, které stanoví:

"Okresní úřady se ve své činnosti řídí zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy ..."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Kladno se neřídil zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v platném znění, a prodal v roce 1994 pozemky o celkové výměře 1 904 m², které byly součástí zemědělského půdního fondu, přestože k prodeji nebyl vzhledem k ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., v platném znění, oprávněn. OkÚ pozemky nabyli při výkupu rodinných domů START.

6. OkÚ Strakonice porušil ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, které stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Strakonice nezaúčtoval převod monitorovacího zařízení na obec, uskutečněný v roce 1992, v příslušném účetním období. Účetnictví OkÚ nebylo v roce 1992 vedeno úplně.

7. OkÚ Liberec, OkÚ Mladá Boleslav, OkÚ Strakonice a OkÚ Ústí nad Orlicí porušily ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které stanoví:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků ..."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Liberec nevybíhal vrácení příspěvku poskytnutého na protiradonová opatření v celkové výši 966 596,- Kč, přestože opatření nebyla dokončena do 24 měsíců od uzavření dohod o poskytnutí příspěvku a občané nesplnili povinnost jej vrátit, jak bylo v dohodách stanoveno.

OkÚ Mladá Boleslav převáděl prostředky státního rozpočtu na účet OSBD Mladá Boleslav bez ohledu na skutečnou fakturaci ozdravných opatření dodavatelem, a tím úvéroval toto družstvo po celý rok 1994 v průměru nejméně částkou 700 000,- Kč a snížil tak úrokový výnos svého běžného účtu nejméně o částku 14 000,- Kč.

OkÚ Strakonice nevyužíval monitorovací zařízení zakoupené z prostředků státního rozpočtu roku 1991 do data jeho převodu na město Blatná v roce 1992.

OkÚ Ústí nad Orlicí při financování protiradonových opatření v obytných budovách nepožadoval doložení průkaznosti fakturovaných částek při realizaci těchto opatření a zbavil se tak možnosti kontroly hospodárnosti při použití prostředků státního rozpočtu.

Na okrese Ústí nad Orlicí prováděla protiradonová opatření v obytných budovách v roce 1994 jedna dodavatelská firma, která realizovala pouze jeden technologický postup protiradonových opatření bez ohledu na zdroj radonu, na způsob jeho průniku do objektu a na stavebně technické řešení ozdravných objektů. Smlouvy mezi občany a dodavatelskou firmou na realizaci protiradonových opatření financovaných OkÚ ze státního rozpočtu byly podepsány a realizace ozdravných opatření byla provedena obvykle před uzavřením písemné dohody o poskytnutí státního příspěvku na pro-

tiradonová opatření a jeho uhrazením okresním úřadem. Cena ozdravných opatření nezohledňovala rozdílný rozsah prováděných prací.

OkÚ se nesnažil tento stav změnit.

8. OkÚ Strakonice nedodržel podmínku platnosti smlouvy o převodu národního majetku danou ustanovením § 14 odst. 4 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, v platném znění, které stanoví:

"Při bezúplatném převodu vlastnictví národního majetku na občana nebo jinou organizaci ... Uskutečňuje-li takový převod vlastnictví národního majetku organizace řízená ústředním orgánem ..., je k platnosti smlouvy třeba schválení ... ministerstva financí ...; totéž platí, uskutečňuje-li takový převod národního majetku národní výbor nebo organizace jím řízená anebo spravovaná."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Strakonice bezúplatně převedl v roce 1992 bez souhlasu MF ČR na město Blatná monitorovací zařízení zakoupené z prostředků státního rozpočtu roku 1991.

D. Obce a další příjemci prostředků státního rozpočtu

1. OÚ Přešimasy, OÚ Horní Kruty, Magistrát hlavního města Prahy, OÚ Dlouhý Most, MěÚ Jáchymov, MěÚ Blatná, MěÚ Nové Město na Moravě, OÚ Osová Bítýška a OÚ Lichkov porušily z hlediska účelu ustanovení § 11 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

O d ů v o d n ě n í:

OÚ Přešimasy použil finanční prostředky roku 1993 ve výši 680 000,- Kč a roku 1994 ve výši 1 000 000,- Kč určené na odradonování vodního zdroje pro mateřskou školu na přípravné práce stavby nového vodovodu pro obce Přešimasy a Hradešín včetně výkupu pozemku. Odradonování vodního zdroje mateřské školy nebylo od roku 1993 do 19. 7. 1995 provedeno.

OÚ Horní Kruty čerpal v roce 1995 prostředky určené na odradonování vodního zdroje ve výši minimálně 327 872,- Kč na výstavbu obecních bytů a na úhradu svých provozních nákladů.

Magistrát hlavního města Prahy použil v roce 1994 prostředky ve výši 986 579,- Kč určené na výkup domů START včetně souvisejícího pozemku k proplacení zbytku kupní ceny, aniž se město stalo vlastníkem předmětných nemovitostí.

OÚ Dlouhý Most v okrese Liberec použil částku ve výši 400 000,- Kč určenou MF v roce 1993 na odstraně-

ní radonu z veřejných vodovodů na výstavbu části nového vodovodu v obci.

MěÚ Jáchymov bez souhlasu MF zakoupil z prostředků na protiradonová opatření roku 1993 ve výši 247 205,- Kč přístrojové vybavení k měření koncentrace radonu a z prostředků na protiradonová opatření roku 1994 ve výši 164 205,- Kč zakoupil další přístrojové vybavení. Bezprostředně po jejich zakoupení je bezúplatně v roce 1993 zapůjčil fyzické osobě a soukromé firmě a v roce 1994 Krajské hygienické stanici v Plzni.

MěÚ Jáchymov uhradil z prostředků určených na protiradonová opatření roku 1993 částky, a to:

- ve výši 11 268,- Kč za elektromontážní práce bez právního důvodu,
- ve výši 3 518 326,- Kč za práce v základní škole nesusouvisející s prováděním ozdravných protiradonových opatření (oprava střechy, truhlářské práce ...).

MěÚ Jáchymov vykázal z prostředků roku 1994 určených na protiradonová opatření čerpání částky 1 734 132,- Kč na protiradonová opatření ve škole bez souhlasu financujícího orgánu. MF s čerpáním souhlasilo dodatečně v lednu 1995. Z vykázané částky MěÚ Jáchymov nezdokladoval použití 240 602,- Kč na protiradonová opatření a uhradil 695 529,- Kč za práce nesusouvisející s prováděním ozdravných protiradonových opatření (opravy stropů, biotický průzkum, stavba plotu a hřiště ...).

MěÚ Blatná použil prostředky roku 1992 určené na protiradonová opatření v obytných budovách ve výši 1 980,- Kčs na měření kontaminace ovzduší dceřinými produkty radonu v Komerční bance, a. s., expozitura Blatná.

MěÚ Nové Město na Moravě použil z prostředků roku 1994 určených na protiradonová opatření částku 5 700,- Kč na tvorbu zdrojů vlastního rozpočtu.

OÚ Osová Bítýška použil prostředky státního rozpočtu roku 1994 určené na protiradonová opatření ve škole ve výši 73 381,- Kč na úhradu výdajů týkajících se stavby školy, ale nikoliv protiradonových opatření.

OÚ Lichkov použil prostředky určené na protiradonová opatření roku 1994 ve výši 119 971,- Kč v březnu a dubnu 1995 a k jiným účelům, než bylo stanoveno.

2. OÚ Bystřice, OÚ Maršovice, OÚ Svojšice, MěÚ Mladá Boleslav, MěÚ Mnichovo Hradiště a MěÚ Jáchymov porušily z hlediska času ustanovení § 11 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

O d ů v o d n ě n í:

MěÚ Mnichovo Hradiště a MěÚ Mladá Boleslav použily prostředky státního rozpočtu roku 1992 v roce 1993, tj. v jiném rozpočtovém roce, a to:

- MěÚ Mnichovo Hradiště ve výši 150 000,- Kč;
- MěÚ Mladá Boleslav ve výši 300 000,- Kč.

OÚ Bystřice, OÚ Maršovice, OÚ Svojšice, MěÚ Jáchymov použily prostředky státního rozpočtu roku 1994 v roce 1995, tj. v jiném rozpočtovém roce, a to:

- OÚ Bystřice ve výši 44 315,- Kč;
- OÚ Maršovice ve výši 47 263,- Kč;
- OÚ Svojšice 245 328,- Kč;
- MěÚ Jáchymov 3 609 466,- Kč.

3. Magistrát hlavního města Prahy, OÚ Horní Kruty, MěÚ Jáchymov, MěÚ Blatná, MěÚ Volyně, MěÚ Nové Město na Moravě a OÚ Pyšel porušily ustanovení § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

O d ů v o d n ě n í:

Magistrát hlavního města Prahy nezúčtoval se státním rozpočtem republiky v letech 1993 a 1994 prostředky poskytnuté jako náhrada nákladů ve smyslu Metodického pokynu č. j. 122/1248/1992 a nevyčerpané ve výši 2 381 420,- Kč.

OÚ Horní Kruty obdržel prostředky státního rozpočtu roku 1993 ve výši 249 055,- Kč. Tyto prostředky v roce 1993 nečerpal a vykázal je jako vyčerpané a nikoliv jako vratku do státního rozpočtu republiky.

OÚ Horní Kruty v roce 1994 obdržel další prostředky ve výši 1 000 000,- Kč. Prostředky roku 1993 a roku 1994 nevyčerpané ve výši 1 129 055,- Kč vykázal za rok 1994 jako vyčerpané a nikoliv jako vratku do státního rozpočtu republiky.

Magistrát hlavního města Prahy, MěÚ Jáchymov, MěÚ Blatná, MěÚ Volyně, MěÚ Nové Město na Moravě a OÚ Pyšel nevyčerpané prostředky státního rozpočtu roku 1994 vykázaly jako vyčerpané a nikoliv jako vratku do státního rozpočtu republiky, a to:

- Magistrát hlavního města Prahy ve výši 11 490 720,- Kč;
- MěÚ Jáchymov ve výši 7 743 734,- Kč;
- MěÚ Blatná ve výši 30 342,- Kč;
- MěÚ Volyně ve výši 255 000,- Kč;
- Nové Město na Moravě ve výši 213 251,- Kč;
- OÚ Pyšel ve výši 276 582,- Kč.

4. MěÚ Jáchymov a OÚ Trnava porušily ustanovení § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, které stanoví:

"Stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu."

O d ů v o d n ě n í:

MěÚ Jáchymov prováděl stavbu (protiradonová opatření) podle jiné projektové dokumentace, než která

byla ověřena ve stavebním řízení. Ve stavebním povolení byla stanovena povinnost provést stavbu podle projektové dokumentace ověřené ve stavebním řízení.

OÚ Trnava prováděl stavbu (protiradonová opatření ve škole) minimálně dva měsíce před vydáním stavebního povolení.

5. Magistrát hlavního města Prahy porušil ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., které stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

O d ů v o d n ě n í:

Magistrát hlavního města Prahy nezaúčtoval nabytí pozemku v roce 1993 a jeho prodej v roce 1994. Účetnictví města nebylo v letech 1993 a 1994 vedeno úplně.

6. OÚ Svojšíce porušil ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, které stanoví:

"Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku jiným způsobem než na základě obchodní veřejné soutěže podle odstavce 1 je přípustné pouze při splnění podmínek stanovených v § 49 nebo v § 50 tohoto zákona."

O d ů v o d n ě n í:

OÚ Svojšíce uzavřel smlouvu na veřejnou zakázku nikoliv na základě obchodní veřejné soutěže, ale na základě výzvy jednomu zájemci, ačkoliv nebyly splněny podmínky stanovené v § 50 zákona č. 199/1994 Sb.

7. Magistrát hlavního města Prahy, OÚ Svojšíce, OÚ Přešimasy, MěÚ Jáchymov, MěÚ Volyně a OÚ Horní Maršov porušily ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které stanoví:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

O d ů v o d n ě n í:

Magistrát hlavního města Prahy převedl prostředky státního rozpočtu na protiradonová opatření v obcích bytech na městskou část Praha 9-Kbely, aniž ji zavázal

k tomu, aby smluvně zajistila provedení protiradonových opatření v případě, kdy radonová diagnostika hrazená ze státního rozpočtu potvrdí závadnost bytu.

OÚ Svojšíce převedl finanční prostředky roku 1994 ve výši 245 328,- Kč určené na odstranění radonu z vodního zdroje dodavatelské firmě, přestože neměla oprávnění k této činnosti. Dodavatel neprovedl do 13. 7. 1995 žádné práce související s odstraněním radonu z vodního zdroje.

OÚ Přešimasy převedl prostředky státního rozpočtu roků 1993 a 1994 v celkové výši 1 475 417,- Kč mandátáři. Z toho prostředky roku 1993 ve výši 113 441,- Kč a roku 1994 ve výši 795 417,- Kč nebyly do 19. 7. 1995 kryty věcným plněním.

MěÚ Jáchymov za účasti prostředků státního rozpočtu určených na protiradonová opatření zrekonstruoval 30 bytových jednotek nákladem 13 704 172,50 Kč, které měly sloužit k náhradnímu ubytování pro obyvatele ozdravovaných obytných objektů. Ke dni 31. 5. 1995 u 25 zrekonstruovaných bytových jednotek sjednal nájemní smlouvy na dobu neurčitou, a tím se zbavil možnosti operativně disponovat s těmito byty pro potřeby náhradního ubytování. Žádný z nájemníků nesplňoval podmínku náhradního ubytování, tj. realizaci protiradonových opatření v jejich předchozím bydlišti.

MěÚ Jáchymov nepodnikl žádné právně účinné kroky, když po úhradě projektové dokumentace z prostředků státního rozpočtu roku 1993 ve výši 26 000,- Kč zjistil, že tato nezachycuje skutečný stav městského domu. MěÚ zaplatil z prostředků roku 1994 určených na protiradonová opatření novou projektovou dokumentaci od jiné firmy ve výši 17 564,- Kč.

MěÚ Volyně uhradil z prostředků roku 1993 určených na protiradonová opatření částku ve výši 17 373,- Kč za průzkumné a projektové práce ozdravných opatření, přičemž nebyla sepsána dohoda o poskytnutí příspěvku. Ozdravná opatření nebyla realizována.

OÚ Horní Maršov uhradil při financování výstavby nové školy hrazené se souhlasem MF ČR z prostředků státního rozpočtu roku 1991 částku o 3 100 000,- Kčs vyšší, než bylo na tento rok smluvně s dodavatelem dohodnuto, a to bez věcného důvodu.

8. Dodržování Metodického pokynu MF ČR č. j. 122/1248/1992, k jehož dodržování se obce zavázaly přijetím náhrady nákladů na výkup domu START včetně souvisejícího pozemku a jejich výkupem.

Magistrát hlavního města Prahy a MěÚ Český Dub porušily ustanovení čl. 6 Metodického pokynu MF ČR č. j. 122/1248/1992, které stanoví:

"Pokud obce odprodají objekty i pozemky, jež byly, ve smyslu tohoto metodického pokynu, vykoupěny z prostředků státního rozpočtu do deseti let od data registrace kupní smlouvy, odvedou do státního rozpočtu částku ve výši 50 % příjmů z realizovaného prodeje a to nejpozději do konce roku, ve kterém obec přestala být vlastníkem tohoto objektu resp. pozemku."

O d ů v o d n ě n í:

Magistrát hlavního města Prahy neodvedl do státního rozpočtu částku ve výši 50 % příjmů z realizovaného prodeje vykoupených pozemků s příslušenstvím, a tím zkrátil příjmy státního rozpočtu roku 1993 o částku 829 413,- Kč a státního rozpočtu roku 1994 o částku 64 808,- Kč.

MěÚ Český Dub neodvedl do státního rozpočtu roku 1994 celou částku ve výši 50 % příjmů z realizovaného prodeje vykoupeného objektu, ale částku o 6 162,- Kč nižší.

III.

Kontrola prokázala systémové nedostatky ve financování protiradonových opatření roku 1994. Mezi nejzávažnější nedostatky patří:

- MF nevydalo platnou směrnici k financování protiradonových opatření, jak mu bylo uloženo příslušným usnesením vlády ČR;
- MF svěřilo Meziresortní radonové komisi pravomoci, které jsou dle příslušných zákonů v jeho kompetenci a navíc tyto svěřené pravomoci jsou v rozporu s jejím statutem;
- MŽP si ve Statutu Meziresortní radonové komise nevytvořilo účinné nástroje pro operativní zásah do činnosti komise v případech, kdy její postup bude s tímto statutem, případně s obecně závaznými právními předpisy v rozporu;
- materiál nazvaný Směrnice MF ČR č. j. 122/67 321/1993, rozeslaný okresním úřadům, je v čl. 10 v rozporu s příslušnými ustanoveními rozpočtových pravidel republiky;
- MF uvolnilo na financování protiradonových opatření neúměrně vysoký objem prostředků nad částku schválenou ve státním rozpočtu roku 1994;
- MF udělovalo výjimky k čerpání prostředků státního rozpočtu mimo předem stanovený okruh potřeb a dávalo souhlas s převáděním prostředků státního rozpočtu mezi jednotlivými roky v rozporu s příslušnými ustanoveními rozpočtových pravidel republiky.

Z výsledku kontroly vyplývá, že radonový program nebyl dostatečně legislativně zajištěn. Z prostředků státního rozpočtu roku 1994 uvolněných na protiradonová opatření ve výši 231 mil. Kč nebylo v daném roce více než 99 mil. Kč využito, přičemž na příslušných účtech okresních úřadů a příjemců dotace zůstalo deponováno více než 87 mil. Kč. Mimo tento objem MF souhlasilo v roce 1994 s čerpáním prostředků státního rozpočtu ve výši minimálně 9 833 000,- Kč v rozporu s předem stanoveným okruhem potřeb.

Ke zkvalitnění financování protiradonových opatření v dalších letech se doporučuje:

- vydat v souladu s obecně závaznými právními předpisy a usneseními vlády směrnici upravující financování protiradonových opatření, která by okresním úřadům a obcím, příp. dalším subjektům umožňovala tato financovat v souladu s právními předpisy, směrnici jednoznačně a pevně určit druhy objektů, které budou financovány za účasti prostředků státního rozpočtu, a stanovit jejím prostřednictvím jednoznačná, závazná a pevná kritéria jak pro poskytnutí příspěvku, tak pro realizaci ozdravných opatření;
- uvést do souladu objem uvolněných prostředků státního rozpočtu se skutečnou potřebou v daném rozpočtovém roce;
- zvážit vhodnost téměř 100% podílu státního rozpočtu na financování ozdravných opatření;
- výzkumné úkoly, nákupy přístrojového vybavení a rozsáhlé plošné průzkumy radonového rizika financovat z jiných zdrojů (např. z kapitol věcně příslušných ústředních orgánů) a nikoliv z prostředků státního rozpočtu určených na protiradonová opatření;
- využít potenciál Meziresortní radonové komise pro funkci poradního orgánu ústředních orgánů státní správy, do jejichž kompetence problematika radonu a ionizujícího záření spadá z odborného hlediska.

V souladu s plánem kontrolní činnosti kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Josef Pohl.